

Návrh tém k pôstnym stredtýždňovým večierňam

Pôst 2014

MOJŽIŠ I

1. pôstny týždeň (10.3.-16.3.)

Boh koná vo svojom čase - 2M 1, 5-14; 2, 23-25

- ❖ Pri čítaní príbehov SZ nám často unikajú časové súvislosti. Vzniká potom mylný dojem, že Boh konal hneď, ako ho biblickí muži požiadali, že bol hneď naporúdzi a bolo jednoduché veriť v Jeho blízkosť a moc. Opak je pravdou. Hospodin vždy konal vo svojom čase a často trvalo roky, ba desaťročia, kým sa biblickí muži dočkali vypočutia svojich prosieb.
- ❖ Izrael v Egypte musel volať k Bohu až 400 rokov. Až potom začal Hospodin konať. Nie žeby dovtedy nevedel, ako sa vodí Jeho ľudu, nie žeby azda zabudol na Izrael. Možno chcel dať Egyptu čas na pokánie, možno chcel až do extrému prehĺbiť rozdiel medzi Izraelom a Egyptom, ktorý nebol iba národnostný, ale aj kultúrny, sociálny a hlavne náboženský. Nevieme. To je Božia vec. No Hospodin začal konať, keď prišla plnosť času.
- ❖ Rovnako tak musí prísť ten správny čas na všetko. Musel prísť správny čas na príchod Mesiáša, musí prísť správny čas aj na Boží zásah v našom živote. Viera a trpezlivosť preto idú ruka v ruke a netrpezlivosť je veľkým pokušením, pretože zoslabuje našu dôveru v mocné Božie konanie.

2. pôstny týždeň (17.3.-23.3.)

Narodenie Mojžiša - 2M 1, 22 – 2, 10

- ❖ Faraón prikázal zahubiť všetkých chlapcov hodením do rieky. Rieka Níl pritom bola pre Egyptanov svätá a predstavovala božstvo. Hrôza tohto rozkazu teda nespočíva iba v telesnej smrti chlapcov, ale aj v ich "obetovaní" pohanskému božstvu.
- ❖ A predsa sa faraónov príkaz dôkladne nedodržiaval, vďaka obetavým a bohobojným ženám. Hľa, bohobojnosť slabých žien použil Boh, aby konal proti mocnému pozemskému vládcovi.
- ❖ Mojžiša jeho matka položila v košíku na hladinu rieky Níl, kde ho našla faraónova dcéra pri rituálnom kúpeli v svätej rieke. Paradoxne si Boh použil opäť ženu, ba dcéru pôvodcu krutého príkazu, aby ukázal svoju moc a predivným spôsobom pripravil svojmu ľudu záchrancu. Faraón povolil dcére prijať dieťa práve preto, že ho našla na rieke Níl, bol teda chápaný ako dar božstva. Inak by v tvrdom Egypte obyčajný ženský súcit nestačil na záchranu dieťaťa.
- ❖ Boh však koná svojim spôsobom a aj okolnosti, ktoré sú zdanlivo nemenné a tvrdo stoja proti akýmkoľvek našim túžbam či plánom, sú pre Boha poľahky zvládnuteľné. Ani tvrdosť faraóna voči Izraelcom nebola pre Boha prekážkou v geniálnom pláne, použiť múdrosť i pohodlie paláca na výchovu toho, kto napokon vyvedie faraónových nepriateľov z Egypta.

3. pôstny týždeň (24.3.-30.3.)

Povolanie Mojžiša - 2M 3, 1 – 4, 17

- ❖ V Izraeli, aj starom oriente a Islame bolo zvykom pri vstupe do priateľovho domu na znak úcty sa vyzuť. O čo skôr by sa mal človek vyzuť, keď prichádza do Božej blízkosti. Mojžiš je k tomu priamo vyzvaný, pretože pôda, na ktorej stojí, je svätá, teda je tu prítomný Boh.
- ❖ Mojžiš sa stretá s Bohom, ktorý ho posielal do Egypta, splniť neľahkú úlohu. Neprekvapuje nás Mojžišova prvotná obava, no prekvapuje obava, pretrvávajúca napriek všetkým Božím uisteniam. Boh predsa zaslúbil Mojžišovi pomoc a predpovedal zdarný koniec, aj keď nebude dosiahnutý ľahko. Napriek tomu Mojžiš hovorí: Pošli iného, až tým vzbudzuje Boží hnev. Nezaslúžime si takéto hnev aj my, keď často hľadáme výhovorky, aby sme nemuseli vykonať úlohy, pre nás omnoho jednoduchšie?

- ❖ Mojžiš napokon prijme Božie poverenie, no žiada si poznať Božie meno. Meno božstva má v orientálnej spiritualite veľký význam, pretože otvára dôverný vzťah človeka k božstvu. Človek sa podľa východnej viery nemohol obrátiť na božstvo, ak nepoznal jeho meno. Mojžišova prosba teda možno ani nemá za cieľ získať dôkaz pre ostatných, ako priniesť jemu samému možnosť zavolať na Boha.
- ❖ Tu Boh zjavuje svoje meno, prekladané ako "Som ktorý som". Ide o vyjadrenie samotného bytia, podstaty, existencie. Boh svojim menom oznamuje, že je tu, stále živý, stále dynamický, stále konajúci.

4. pôstny týždeň (31.3.-6.4.)

Prekážky - 2M 7, 1-5

- ❖ Pri plnení Božieho poslania Mojžiš naráža na prekážky. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že zápas o prepustenie Izraela je zápasom Boha proti faraónovi. Mojžišove zázraky a Božie rany na jednej strane, faraónovi čarodejnici na strane druhej. Kto z koho?
- ❖ Písmo však hovorí, že Boh zatvrdil faraónovo srdce. Boh má teda všetko v rukách, aj svoj ľud, aj protivníka. Hoci si to on neuvedomuje, je v Božej moci a jeho konanie predpovedal Hospodin už pri prvom stretnutí s Mojžišom. Prečo to Boh robí? Prečo hneď neotvorí faraónovo srdce a nespôsobí prepustenie Izraela, ale volí takú ťažkú a komplikovanú cestu?
- ❖ Hospodinovo konanie nie je namierené iba za vyvedenie Izraela, ale aj proti Egyptu a jeho pohanstvu. Pri príležitosti vyvedenia Izraela má byť zničený a potrestaný Egypt, ktorý si zakladal na svojej sláve a moci, budoval svoju slávu pozemskými cestami a koril sa božstvu, ktoré predstavovala rieka Níl. Preto hneď prvá rana je namierená proti Nílu a celé Božie konanie má potrestať Egypt a viditeľne poraziť pohanské božstvá.
- ❖ Tak ako vtedy v Egypte, môžeme sa pýtať pri Pánovi Ježišovi, alebo neraz aj v našom živote: Prečo volí Boh takú zložitú cestu, ak by vo svojej moci mohol konať jednoducho a priamo? Je to pre Božiu múdrosť, ktorá Božím konaním sleduje vždy viac ako iba jeden cieľ. No potešuje nás vedomie, že Boh nikdy naozaj nezápasí, pretože je už vopred zvrchovaným pánom a víťazom.

5. pôstny týždeň (7.4.-13.4.)

Odchod - 2M 12, 1-14

- ❖ Dramatický odchod Izraela z Egypta nám pripomína blížiacu sa udalosť – ukrižovanie Pána Ježiša. Izrael má zabiť dokonalého baránka a jeho krvou potrieť veraje. Boh prejde krajinou a pošle smrť do každého domu, ktorý nebude označený krvou baránka.
- ❖ Rovnako tak je v predvečer židovskej Veľkej noci usmrtený dokonalý Baránok Boží, aby sa tí, čo sa k Nemu hlásia, označili Jeho menom a Jeho krvou. Táto krv ich zachraňuje od večnej smrti, ktorú prináša hriech.
- ❖ Odchod Izraela z Egypta neznamena víťazstvo Boha, pretože ani doteraz v podstate nešlo o zápas dvoch protivníkov. Odchod Izraela z Egypta je zjavením, demonštráciou Božej moci, ktorá dokázala, že Boh má vždy posledné slovo a všetko sa deje tak, ako chce On.
- ❖ Odchodom Izraela z Egypta sa končí jedna dôležitá kapitola života Božieho ľudu, no začína nová, ešte väčšia a dôležitejšia. Začína intenzívny dôverný vzťah Boha k svojmu ľudu, začína spoločenstvo, do ktorého sú neskôr pozvaní aj všetci tí, ktorí sa označia krvou Jeho Syna, pričom už nie je dôležitý národnostný pôvod.
- ❖ Odchod Izraela z Egypta nie je udalosťou, ktorá by patrila iba do židovských dejín a nás sa netýkala. Práve naopak, práve nám dnes ukazuje na Božieho baránka a je predpoveďou toho, čo sa aj pri nás má stať. Totiž, že tak, ako vtedy Boh dokonal svoje dielo a oľutovali tí, čo sa neoznačili krvou baránka, dokoná ho aj pri nás. Priznajme sa teda k Ježišovi a označme sa Jeho krvou, kým máme na to čas. Radujme sa, že Ježišova krv tiekla a že nám umožňuje zachrániť sa od večnej smrti. To je radostné posolstvo smutného pôstneho času.